

Chlumec

listopad - prosinec 2023

Dvouměsíčník farnosti Luže

**Svatý Klement I. –
4. náměstek Kristův na zemi**

Začátek pontifikátu – 88 - 92

Konec pontifikátu – 97 - 101

Papežové

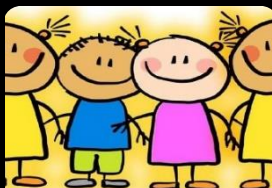
Oprava vody na faře

Památka zemřelých

Opravy Voletice – 3. etapa

Dětská sekce

Sonet o lásce a modrém portugalu

A bývalo i hrozně na vinici
Na věky sami Černé hlavy vína
ležely státé lidský život byl
perenospora marná prašivina

A přece láska jako modrá skalice
ta krásná dřina k uzoufání
nás zachránila. Dozrál vinohrad
pod tíhou hroznů čas se sklání

Zas konec léta Zas je blízko k vínu
a čistý vítr zpívá o podzimu
tak jako tenkrát dávno kdysi

Ať život sklání se či nesklání
dny lásky jsou jak sklepy ve stráni
lisovny s dubovými lisy

***

a je to prosté jako zázrak
a jako věčnost ve chvíli
kdy zase znovu nebudeme
jako jsme předtím nebyli

maminko nejsi je to dávno
a my jsme malou chvíli zbyli
udělali jsme toho málo
a ani smrt jsme nezabili

***

ať temno světlu ustoupí
ta stará prosba stále tkví
jak zbytek rzi a jako v snách
na slunečních hodinách

(výběr z básní Jana Skácela)
(MD)

Zachraň nás svým křížem, vysvobod' nás svým vzkříšením..."

Milí přátelé, čtenáři časopisu,

už delší dobu přemýšlím nad jedním tématem, ale nemám odvahu se do něho pustit a to je téma, jak mluvit o Kristově kříži. Zdá se mi, že mu dnes stále méně a méně rozumíme. Když se občas zeptám dětí, zda mají doma někde na čelním místě kříž, tak o tom nevědí. Když jsem navštěvoval starší generace, naše babičky a dědečky, dneska už spíš prababičky a pradědečky, tak jsem viděl v jejich domácnosti kříž na důležitém místě a často jsem také slýchal, že je pro ně něčím vzácným. Tomuto tématu se věnoval sv. Bonaventúra, sv. Jan od Kříže, sv. Kateřina Sienská, nebo Edit Steinová a mnoho dalších.

Kříž byl pro sv. Pavla velké téma. Vzdělání Řekové hledali u svých božstev sílu moudrost, měli smysl pro vytříbenou nauku a estetiku. Pro Římany byl kříž popravčí nástroj, jímž se prováděl trest smrti otrokům a zločincům. Pro pravověrné židy byl kamenem úrazu ten, kdo byl ukřižován, byl v jejich očích od Boha proklet. Ve Starém zákoně u proroka Izaiáše se mluví o trpícím služebníkovi: „Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili. Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž bolesti, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář. Domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen“. /Iz 53,2-5/ Z toho důvodu nepochopení Kristova kříže hrozilo i v prvních dobách křesťanství, jak z řad křesťanů vzešlých z židovství, tak ze strany okolních kultur. Proto Pavel tak často píše o Kříži, že nechce znát nic jiného než Krista Ukřižovaného.

Dnes dobře víme, že jde o ústřední symbol křesťanství, a na tom se shodneme napříč v nejširší ekumeně, od pravoslavných, přes katolíky, evangeličky a různé evangekály, až po letniční hnutí. Přesto ho málo chápeme. Je v něm skryto velké tajemství, ale to neznamená, že o tom nic nevíme a nemůžeme vědět. Dá se říci, že zkoumáme „vrchol ledovce“, daná pravda nás přesahuje. To ale neznamená, že o tom nemáme přemýšlet.

Jeden z důvodů, proč nám tak málo toto znamení říká je, že ho chápeme nějak špatně, kresleně a možná i pokrouceně, jako boha trapiče lidí: „Pozvi Ježíše Krista do svého srdce a on ti všechno vezme: obere tě o každou radost, přivodí ti jen bolest nemoci, trápení. Nebo kdo netrpí, není

správný křesťan a měl by si utrpení vyrobit. Modlitba křížové cesty je pak návodem, jak si navodit „depresi“. To si rozhodně nemyslím, když je tato modlitba dobré prožitá. Pro mnohé je kříž jen dekorativním předmětem, jehož sdělení jim nic neříká. Možná to je fetiš na zrcátku v autě. Ale možná, že se v tom přece jen skrývá cosi hlubšího, že jde o cosi posvátného. Nakonec mám sám zkušenost u mnoha lidí, když je navštěvuji, že nikdy mi neodmítali, když jsem jim nabízel požehnání, že jim udělám křížek na čelo. Naopak mě o to žádali.

Utrpení není hodnotou samo o sobě, ale jen proto, že se skrze něho může projevit láska. Ježíš byl ukřížován mezi dvěma lotry. Jednoho z nich máme na jedné zповědnicí na Chlumku. Pro každého z nich mělo utrpení jiný význam, který závisel jen a jen na rozhodnutí jejich srdcí. Zdá se, že pro nekajícího lotra bylo jeho utrpení zbytečné a vedlo ho jen k rouhání. Lotr po pravici jej přijal s pokorou jako spravedlivý trest za provinění a dostalo se mu zaslíbení života věčného. A Ježíšovo utrpení mělo výkupný rozměr, bylo za všechny lidi, kteří se kdy k němu s vírou a pokorou obrátí. Udělám malou odbočku a vzpomínku na sv. otce Pia z Pietrelčiny (+1968), stigmatizovaného kněze, kapucína. Celým padesát let prožíval Kristovo utrpení na svém těle. Nedobereme se všech svědectví, kolika lidem tento kněz pomohl. Z milodarů věřících vybudoval rozsáhlou nemocnici v San Giovanni Rotondo. Určitě si nemyslel, že proti nemoci nemá bojovat, proč by jinak nemocnici budoval. A přece mnohokrát řekl a jeho blízcí to slyšeli, jak si po vyslechnutí všech úpěnlivých proseb o modlitbu za uzdravení bručí pod vousy: „Všichni se chtějí zbavit svých křížů, co nejrychleji. Kdyby jen tušili, jaké poklady zahazují...“ Tajemství. Když budu mluvit ze své vlastní zkušenosti, utrpení, bolest se snažím, co nejrychleji odstranit, jsou ale věci, které člověk musí nést, /duchovní či tělesné těžkosti/ a jde o to, jak se k nim postavím.

Když jsem byl v loni na podzim v Římě a navštívil jsem několik basilik, na mnoha místech vidíte v klenbě kostela kříž a Krista jak sedí na trůnu. Např. nástěnná mozaika, která zdobí apsidu sv. Klimenta v Římě. Pochází z 12. století, původní základy jsou z 6. století po Kristu. Spočívají tam ostatky sv. Cyrila. Na starobylé mozaice vidíme v centru velký zdobený kříž, zpod jehož paty vyvěrají ze všech stran prameny živé vody. Z ní se napájejí žíznivé laně (symbol touhy po Bohu, žalm „Jako laň dychtí po

bystře vodě, tak dychtí má duše po tobě Bože!).“ Nad křížem vidíme ruku třímající vavřínový věnec, protože celá mozaika nese název „Triumf Kříže“. A kříž na této mozaice má zjevně podobu stromu života, vypadá jako strom košatého stromu. Z něho žijeme. Při každé mši sv. nebo při modlitbě děláme znamení kříže, položme si otázku: Co to pro tebe znamená? Tvou smrt zvěstujeme...tvé vzkříšení vyznáváme.

o. Josef

OTÁZKY A ODPOVĚDI PRO KŘEŠŤANA

Desatero - Druhá kapitola - Miluj bližního svého jako sebe samého

Osmé přikázání: Nepromluvíš křivého svědectví

522. Jak se vydává svědectví pravdě?

Křesťan musí vydávat svědectví evangelijní pravdě, ve všech oblastech své veřejné i soukromé činnosti, také, je-li nutné, obětí svého života. Mučednictví je svrchované svědectví vydané pravdě víry.

523. Co zakazuje osmé přikázání?

Osmé přikázání zakazuje:

falešné svědectví, křivou přísahu, lež, jejíž závažnost se měří pravdou, kterou pokřivuje, podle okolností, podle úmyslů lháře, podle škod způsobených obětem; *neuvážený úsudek, pomluva, nactiutrhaní*, jež zmenšují nebo ničí dobrou pověst a čest, na kterou má právo každá osoba; *lichotky, pochlebování, zdvořilůstky*, především zaměřené na těžké hříchy nebo na dosažení nedovolených výhod. Spáchané provinění proti pravdě vyžaduje napravení, jestliže druhým způsobilo škodu.

524. Co žádá osmé přikázání?

Osmé přikázání vyžaduje respektování pravdy doprovázené rozlišováním lásky: *v komunikaci a informaci*: ty musí hodnotit osobní a společné dobro, obranu soukromého života, nebezpečí pohoršení; respektováním *profesionálních tajemství*, které je třeba vždy dodržet kromě toho, jsou-li závažné a přiměřené důvody. Tak se stejně požaduje respektování *důvěrných sdělení* pod pečeti tajemství.

525. Jak se mají užívat prostředky sociální komunikace?

Mediální informace má být ve službě společného dobra a ve svém obsahu musí být pravdivá, a integrální při zachování spravedlnosti a lásky. Musí se kromě toho vyjadřovat čestným a vhodným způsobem, tím, že úzkostlivě respektuje mravní zákony, legitimní práva a důstojnost člověka.

526. Je vztah mezi pravdou a krásou a posvátným uměním?

Pravda je sama sebou krásná. Zahrnuje v sobě jas duchovní krásy. Existuje mnoho výrazových způsobů pravdy, zvláště v uměleckých dílech. Jsou plodem talentu, daného Bohem a lidského úsilí. *Posvátné umění*, aby bylo pravdivé a krásné, musí vyvolávat a oslavovat tajemství Boha, který se zjevil v Kristu a vést k adoraci a lásce Boha Stvořitele a Spasitele, svrchované Krásy, Pravdy a Lásky.

Deváté přikázání: Nepožádáš manželku svého bližního

527. Co požaduje deváté přikázání?

Deváté přikázání požaduje přemáhat tělesnou žádostivost v myšlenkách i touhách. Boj proti takové žádostivosti prochází očišťováním srdce a praktikováním ctnosti umírněnosti.

528. Co zakazuje deváté přikázání?

Deváté přikázání zakazuje zabývat se myšlenkami a touhami, jež se týkají skutků zakázaných šestým přikázáním.

529. Jak se dosáhne čistota srdce?

Pokřtěný s Boží milostí a tím, že bojuje proti nezřízeným náklonnostem, dosáhne čistoty srdce prostřednictvím ctnosti a daru čistoty, čistým úmyslem, průzračností vnějšího i vnitřního pohledu, ukázněností citů a představitosti a modlitbou.

530. Jaké jsou požadavky čistoty?

Čistota vyžaduje stud, který chrání intimitu osob a vyjadřuje jemnost čistoty, usměrňuje pohledy a gesta v souladu s důstojností osob a s jejich sdílením. Osvobozuje od rozšířeného erotismu a udržuje člověka daleko ode všeho, co rozdmýchává morbidní zvědavost. Vyžaduje také *očištění společenského prostředí*, skrze stálý boj proti nevázaným mravům, založeným na mylném pojmu lidské svobody.

(PR)

Oprava vody na faře

Na duchovní obnově (v letošním roce) v době postní se nám začaly v blízkosti vstupních dveří objevovat mokré fleky. Nabídl se mi jeden z farníků Viktor S., že by bylo dobré odkrýt omítku a podívat se, zda není

pod omítkou prasklá voda. Zjistilo se, že tomu tak je. Opravili jsme to. Mokré fleky přesto nemizely. Bylo nakonec nutné odkrýt nahoře v chodbě podlahu - staré dlaždice. Na jedné se našel nápis s letopočtem z 1880. Jinak dost nepříjemná záležitost, všude plno prachu, písku. Vlastně jsem to zažil vícekrát, když se škrabaly omítky a celá fara se malovala. Pod jednotlivými vrstvami jsme objevovali zajímavé zbarvení. Protože se fara

s akumulací dala vytopit nanejvýš kolem 18 stupňů, dělalo se nové topení (2002), financování topení v té době jsme čerpali z nadace Kirche in Not. Zateploval se také strop a okna, budovala se koupelna i záchody. Fara dostala novou fasádu a krytinu. Užil jsem si těch přestaveb uvnitř i vně fary opravdu dost. Poklad jsme tady bohužel nenašli, i když i to od dělníků zaznívalo. Při jedné etapě oprav mě dělníci prosili, abych jim dal ochutnat mešní víno, měli za to, že farnosti ho fasují...Vždy jsem si s řemeslníky dobře popovídal o životě. To, co mě snad těší, že svému nástupci předám faru v daleko lepším stavu, než jsem ji převzal. Děkuji

Petrovi T., který sehnal firmu, která se do prací opravy vody pustila. Přesto si troufám říci, že v tak staré budově přes 300 let, si člověk nemůže být nikdy jistý, čím ho nečekaně překvapí.

o. Josef

Papežové

3.papež – Svatý Anaklét, Klétus

je v tradici katolické církve považován za třetího římského biskupa, a tedy třetího papeže. Jeho pontifikát je datován do let 78/79–90/91. Vedou se spory, zda je totožný se svatým Klétem, zpravidla však jsou považováni svatý **Klétus** a svatý Anaklétus za tutéž osobu.

Na apoštolský stolec byl povýšen po Petrovi a Linovi. Vynikal učeností a svatým životem. Během pontifikátu pomáhal zotročeným Židům dovláčeným po rozboření Jeruzaléma.

Je pravděpodobné, že byl synem římského Emiliána z patricijské čtvrti nedaleko domu senátora Pudense, který u sebe hostil apoštola Petra. Klétovo jméno je zkráceninou jména Anaklétus, které bylo některými životopisci také užíváno, a někde vznikl dojem, že se jedná o dvě osoby. Klétus byl na biskupa posvěcen údajně spolu s Linem a Klementem a jako tři výpomocní biskupové pomáhali Petrovi v apoštolátu. Klétus působil mezi křesťany římských předměstí a stal se po Petrovi druhým nástupcem. Prvním byl Linus. Za pontifikátu Kléta vládli římsští císařové Vespasián, Tito, Domicián a

křesťanství proniklo i do šlechtických rodin Pomponiů, Aciliů a Flaviů. Tito také dobyl a rozbořil Jeruzalém a do Říma dovedl mnoho Židů jako otroků. Klétus se snažil jim pomáhat a ulehčovat jejich smutný osud.

Nad hrob sv. Petra postavil pomník a vedle jeho hrobu vybudoval i hrobky pro další římské biskupy. Na statku Aciliů u silnice Salaria bylo zřízeno nejstarší ryze křesťanské pohřebiště pro všechny pokřtěné, nazvané cemeterium sv. Priscilly. Další pohřebiště bylo zřízeno na pozemcích Flavie Domitilly, manželky konsula Klementa. Tehdejší křesťanští šlechtici projevovali svůj vztah k církvi i zájmem o její hmotné potřeby a byli ochotni pro ni něco udělat a obětovat.

Poprvé ve svých dopisech použil formule: *Salutem et benedictionem apostolicam* – trvalé součásti papežských listů. Křesťanským duchovním nařídil nosit krátké vlasy.

Za vlády surového císaře Domitiána nastalo nové pronásledování křesťanů. Důvod? V té době byl římský stát shovívavý ke všem náboženstvím a rád přijímal i bohy podmaněných zemí do svého seznamu a vůbec nezáleželo na tom, zda je o náboženství víc. Jenže křesťané byli nesmiřitelní k mnohobožství a snažili se přesvědčováním získat co nejvíce konvertitů pro víru v jediného Boha. Všechna propagovaná božstva považovali za klamná a úctu k nim za blud a hřích. Křesťanství chtělo vymýtit z duší obyvatel Říma oddanost k vybájeným bohům a všechny vést ke klanění se jedinému živému Bohu. A to byl ze strany státu důvod k pronásledování. Byl to protiútok ze strany pohanů na obranu jejich božstev.

(Dnes u nás takový protiútok nehrozí, i když je božstev, kterým se lidé klaní, mnoho, byť nejsou mytologická. Svět se hemží pověrami, horoskopy, magií, stát je otevřen mnoha nekřesťanským náboženstvím a ateismu. Čím to je? Zlu nehrozí výrazné přemáhání láskou, lži nehrozí přemáhání pravdou a novodobému pohanství přemáhání evangelizací. Je to ta pravá tolerance? Život církve vedené Klétem nás vyzývá k větší evangelizační aktivitě. Sametová revoluce r. 1989 ukazuje, že při přemáhání zla nemusí vždy téci krev. Kdyby jen u nás všichni křesťané žili jako křesťané, což znamená, že by svatým životem evangelizovali, tak by byli radostným Božím kvasem.)

Za jeho pronásledování podstoupil zřejmě mučednickou smrt i Kletus a pohřben byl vedle hrobu apoštola Petra. Jeho jméno je připomínáno v první eucharistické modlitbě před proměňováním.

Tradice mučednické smrti sv. Anakléta je nepotvrzená. Jeho ostatky jsou uchovávány v chrámu sv. Lina ve Vatikánu.

Svátek je slaven 7. dubna.

4. papež - Svatý Klement I., (Kliment)

Svatý Klement I. či Kliment Římský je v tradici katolické církve považován za čtvrtého římského biskupa, a tedy čtvrtého papeže. Jeho pontifikát se datuje do let 88/92–97/101.

Ostatky svatého Klimenta údajně našel svatý Cyril, a je proto jeho kult spojen s počátky křesťanství na Velké Moravě i v Čechách.

Byl třetím nástupcem sv. Petra, osobně znal některé apoštoly a od nich přijal celou Kristovu nauku, jejíž podstatou je láska. V listě Korintským uvedl, že pro její dokonalost není slov (50 kap.). Jeho list se četl při bohoslužbách, jak dosvědčuje Eusébius, ještě 70 let po jeho mučednické smrti. S hlásáním evangelia nepolevil ani ve vyhnanství a při těžké práci v mramorových dolech. Zemřel proto připoután ke kotvě v Černém moři.

O životě sv. Klementa před zvolením na Petrův stolec nemáme spolehlivých zpráv. Origenes ho

ztotožňoval s Klementem, o němž se Pavel zmiňuje, že se společně s ním namáhal při šíření evangelia a patří k těm, jejichž jména jsou v knize života (Flp 4,3). Někteří životopisci z Pavlovy poznámky vyvozovali, že pocházel z Filip v Makedonii, kde se s Pavlem seznámil ještě jako pohan a s ním přišel do Říma. O totožnosti s tímto hlasatelem evangelia se zmínil i dějepisec Eusébius a sv. Jeroným. Rovněž liturgické texty o svátku sv. Klementa obsahují Pavlova slova.

Další badatelé při posuzování listu, který Klement napsal rozhádaným křesťanům v Korintě, obdivujíce Klementovu znalost starozákonních textů, nabyli přesvědčení, že byl židovského původu. Jiní životopisci uvádějí tvrzení, že se narodil v Římě jako pohan a byl k víře přiveden sv. Barnabášem. Hagiografická díla by však měla rozlišovat ověřené skutečnosti od hypotéz. Po Petrově smrti Klement údajně patřil mezi pomocníky ve správě církve a kandidáty, o nichž se jednalo na apoštolský stolec. Věřící více znali Lina a Kléta a Klement jim prý nechtěl konkurovat. V čele církve se nakonec vystřídali všichni tři. Kletus nastoupil po Linově smrti a Klement po jeho.

Vynikal vlastnostmi dobrého pastýře. V Korintě, přes dobrou pověst církevní obce, objevovala se mezi křesťany žárlivost a nekázeň. To bylo pro něj důvodem, aby jim napsal o křesťanských ctnostech, vyzval je k osvědčování víry skutky a žádal, aby si nezakládali na své spravedlnosti. Napomínal šetrně, něžně a prosebně, avšak uvedl i hrozby, aby přiměl k nápravě. Jako velmi potřebnou ctnost vyzdvihl pokoru a Kristův vzor, který je stále zapotřebí mít před očima. Zdůraznil hierarchický řád, který byl církvi ustanoven od Krista. Neopomenul upozornit na vědomí odpovědnosti, z níž plynou požadavky, ani na potřebu modlitby za provinilé a bloudící.

Jako římský biskup rozesílal hlasatele evangelia do dalších evropských zemí a sám svým slovem a příkladem obracel mnoho pohanů. Pokřtil asi 400 vysoce postavených Římanů, patřících k císařskému dvoru. Císař Trajan jej pak poslal do vyhnanství na Krym. Klement ani zde nepřestal být horlivým pastýřem a vedle toho, že v Chersoneso těšil ostatní křesťany odsouzené k práci v mramorových dolech, konal divy a obracel místní obyvatele. Vlivem jeho působení ve vyhnanství, došlo údajně ke stavbě 75 kostelů. Legenda hovoří o tom, že utrpení v lomech

zvyšovala palčivá žížeň a voda byla daleko. Klement se proto obrátil o pomoc k Bohu. Poté na pahorku uviděl beránka, upozorňujícího nohou na určité místo, kde pak Klement otevřel pramen vody, přestože to bylo na skále.

Císař dostal některé zprávy, z nichž viděl, že Klementovo působení a vliv jsou nezadržitelné a nařídil jeho popravu, která byla vykonána utopením po připoutání ke kotvě.

Křesťané ho našli a i s kotvou uložili do hrobu. Po čase křesťané Taurického Chersonesu podleli nájezdům pohanů a Klementův hrob upadl v zapomenutí. Objeven byl až slovanským apoštolem Cyrilem, pozdějším spolupatronem Evropy, při jeho cestě k Chazarům. Se souhlasem arcibiskupa vedl r. 861 vykopávky v místě bývalého kostela a u kotvy objevil Klementovy ostatky, které s Metodějem v r. 868 dopravil do Říma.

Je na místě si připomenout, že díky našim věrozvěstům se sv. Klement stal prvním světcem, který byl v Čechách uctíván jako patron. Od nejstarších dob je část jeho ostatku (čelisti) uchovávána ve svatovítském chrámu v Praze a v r. 1368 k nim Karel IV. přidal z Říma dovezenou část řetězu, kterým byl světec údajně připoután ke kotvě.

V Římě byla k jeho cti postavena bazilika na Monte Celio, v níž jsou i ostatky sv. Cyrila. Jméno sv. Klementa je zařazeno do 1. kánonu mše svaté, aby se nám i pro jeho zásluhy dostávalo Boží pomoci.

Sv. Klementovi bylo připisováno autorství mnoha spisů; nejspíše je autorem pouze jediného, Prvního listu Korintánům. (nezaměňovat s Pavlovým Prvním listem Korintským)

První list Korintánům, latinsky *Prima Clementis*, je jediný spis, u kterého se Klementovo autorství obecně přijímá. Řeší korintský spor o délku funkčního období presbyteria, správního orgánu komunity. List objasňuje fungování duchovního úřadu. Presbyterský úřad navazuje na apoštolské pověření od Krista, které apoštolové předali presbyterům. Jediné, co spadá do pravomoci církevní obce, je ustanovení presbyterů. Následují příklady z Bible, které vypovídají o závisti, zmatku, nevraživosti a o následcích takového konání. List končí překvapivou přímluvou za

pohanskou vrchnost. Klement v něm pohanské vrchnosti přisuzuje moc od Boha, aby mohla soudit podle moci Boží.

Druhý Klementův list

Tento list je nejstarším dochovaným křesťanským kázáním vůbec. Kárá špatné mravy a poukazuje na blízký konec světa. Tento list byl zřejmě tradován s prvním listem, a tak se dostal do povědomí o Klementově autorství. Za místo vzniku lze považovat Korint, podle spojení s prvním listem. Doba vzniku se udává kolem poloviny 2. století.

Pseudoklementinské listy

Ad virgines – Pravidla asketice. Pravidla, jak se asketi mají odpoutávat od druhého pohlaví. Vznikl asi v Sýrii nebo Palestině kolem poloviny 3. století. Syrský text je jediný kompletně dochovaný text. Dále jsou známy fragmenty řeckého a koptského překladu.

Pseudoklementina

Skupina spisů obsahující apokryfní skutky apoštolů. Pisatelem textu o Petrově cestě a jeho konání (řečech, disputacích, zázracích) je Klement, který byl Petrem obrácen. Spis obsahuje dvacet pseudoklementinských *Homilií* pojmenovaných podle Petrových kázání (zahrnuje heterodoxní teologii původem v židokřesťanství). Dále je tu deset knih známých jako *Recognitiones*. Jsou to vyprávění o osudech Klementovy rodiny, která je po letech rozloučení opět shromážděna Petrem. Dochovaly se dva řecké a dva arabské texty, které jsou spíše výtahy z původního textu. Doba sepsání spisu je pravděpodobně kolem poloviny 4. století, s tím, že text *Homilie* je vzhledem ke své židokřesťanské povaze starší než *Recognitiones*.

Úcta a ikonografie

Svatý Klement bývá zobrazován jako Říman v dlouhé tunice, jeho atributy jsou kotva a ryba, někdy mlýnský kamen na krku, klíče nebo kniha. Ve dvojici bývá vyobrazen se sv. Petrem.

Relikvie

Jeho ostatky jsou uctívány v bazilice San Clemente v Římě, kam je údajně ze Soluně přenesli svatí Cyril a Metoděj. Kyjevská Rus: Desátkový chrám v Kyjevě; Kyjevskopečerská lávra; Chrám sv. Klementa papeže v Moskvě. Na Velkou Moravu měli ostatky přinést také svatí Cyril a Metoděj, a to na Hradisko svatého Klimenta. Sv. Klementovi bylo zasvěceno několik z nejstarších kostelů na území dnešních Čech: kostel na Levém Hradci, ve Staré Boleslavi a trojice svatyní v Praze: na Starém Městě, na pozdějším Novém Městě Pražském a v Holešovicích-Bubnech.

Svatému Klementovi byl zasvěcen nejstarší kostel v Čechách, rotunda na Levém Hradci. Nejstarší dochovanou památkou jsou románské malby v apsidě kostela sv. Klementa ve Staré Boleslavi. V Praze byla po světcí pojmenována jezuitská kolej Klementinum, podle staršího kostela sv. Klimenta při někdejším klášteře dominikánů

Patron:

- patron proti bouři a blesku;
- námořníci, rybáři, kameníci-mramoráři, dřevorubci, kloboučníci;
- evropská města: Solingen, Drolshagen, Sevilla, Aarhus, Compiègne, Steenwijk, Krym a severní Černomoří;
- hlavní patron královéhradecké diecéze, kde se jeho svátek slaví jako liturgická slavnost. Je mu zasvěcena kaple pod Bílou věží vedle katedrály svatého Ducha v Hradci Králové. V katedrále je umístěna i jeho busta od akademického sochaře Vladimíra Preclíka.

Pokračování příště PR

Odpustky pro duše v očistci

Od 1. do 8. listopadu je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek /svátost smíření, sv. přijímání, modlitba na úmysl Svatého otce/ denně plnomocné odpustky, přivlastnitelné pouze duším v očistci, navštíví-li někdo hřbitov a pomodlí se tam třeba jen v duchu za zemřelé. 1. a 2. listopadu, je možné získat plnomocné odpustky, při návštěvě jakéhokoliv kostela za stejných podmínek, jak je výše v textu uvedeno.

Pamatujme na naše zemřelé – oni pak budou pamatovat na nás přímlovou u Nebeského Otce!

Na dušičky pamatujme, z očistce jim pomáhejme! Budou na nás vzpomínat, až my budem umírat... v dušičkový večer rozžehneme svíčky, modlíme se tiše, při nich za dušičky. Poslední již svíce, zvolna dohořívá, za duše, jichž nikdo, nikdo nevzpomíná.

(PR)

Pastorační aktivity ve farnosti v Luži

Chtěl bych touto cestou poděkovat pastorační radě za jejich službu farnosti po dobu pěti let a ne jen jim, ale i dalším lidem, kteří věří v sílu modlitby a vytvářejí modlitební společenství. Naše situace ve farnosti je přece jen odlišná od jiných farností. Je to tím, že ve středu našeho města je poutní mariánské místo. Setkávají se zde lidé z farnosti, poutníci, kteří k nám přijíždějí mnohdy i zdaleka, ale také klienti Hamzovy léčebny pro děti a dospělé. Jsou to tři dost často odlišné skupiny, co se týká jejich duchovních potřeb. Velké poděkování si zaslouží lidé, kteří se starají o poutní kostel, provázejí poutníky a vykonávají službu, která je pro většinu lidí „neviditelná“ (úklid, výzdoba kostela, výtah, péče o el. zařízení a další věci) a přitom velmi důležitá k chodu farnosti. Díky moc Johance a Lucii za výuku dětí v hodinách náboženství. Jan V. obětavě organizuje dopravu na bohoslužbu také pro klienty HL., což je velkorysá služba od všech, kteří se do ní zapojují. Na poutních místech obvykle působily řeholní komunity, jak tomu je na některých místech na Moravě a Slovensku. Kněží je stále méně, a tak je to z velké části na vás, kteří se obětavě podílíte na této službě pro farnost a tím pádem pro Pána Boha. Poděkování patří těm, kdo se aktivně zapojují do slavení liturgie, našim ministrantům, varhaníkům a akolytům. Zatímco jinde bývá o prázdninách relativní klid / jak jsem to slyšel například od biskupa Zdeňka W., značná část lidí je o prázdninách mimo farnost - měl na mysli Prahu, kde působí/ tak tady u nás je to naopak, lidé k nám rádi přijíždějí a doufejme, že jim to přináší požehnání. Již víc jak dvacet let vydáváme časopis Chlumeček v poměrně velkém nákladu. Děkuji nynějšímu redaktorovi Pavlovi (ale i předchozím redaktorům Petrovi J. a Petrovi T.) za jeho vytrvalost v této práci. Není snadné tvořit stále nové věci. Ocení to asi ten, kdo se o něco takového dlouhodobě snažil. Chci moc poděkovat také všem dalším lidem, kteří se cítí ve farnosti „doma“ a pomáhají v ostatních kostelích a kaplích (Noc kostelů a další věci) a neposlední řadě také pomáhají na faře. Bez vaší pomoci bych práci faráře nezvládl. Přeji všem hodně sil, Boží požehnání a vytrvalost v další cestě a ve službě.

o. Josef

Trocha nekorektního humoru...

Křesťan, který se nedoveze smát, ztrácí kus svého světla pro tento svět – Don Diego Goso

33 Rumové hvězdičky

CHUTNAJÍ NEJVÍCE DĚTEM

Na cca 40 kusů:

TĚSTO

- 200 g piškotů • 1 lžíce másla
- 2 lžíce mléka
- 100 g čokolády na vaření
- 2 l rumu • 1 vanilkový cukr
- 100 g marcipánové hmoty

Smích prodlužuje život.
Pokud se ovšem nesměješ
manželce. 😄

Začala škola, tak pár školních.....

Učitelka ve výtvarné výchově: „Honzíku, proč si nakreslil tátovi modré vlasy?“ „Protože nemám plešatou pastelku!“

O čem přemýšlíš?" "O tom, jak to měli žáci dříve ve škole lehčí. Třeba za vlády Karla IV. končil dějepis na straně osmnáct."

Povídají si Sněhurka a Ježibaba, kam jít na vysokou školu. Sněhurka: "Já půjdu na ekonomku, sice tam nebudu nejhezčí, ale budu tam nejchytřejší." Ježibaba: "Já půjdu na matfyz. Sice tam nebudu nejchytřejší, ale budu tam nejhezčí!"

Český ministr školství obědvá v restauraci. Chce zaplatit, ale majitelka říká: "To je v pořádku, byl jste můj host pane ministře." "Jak to, že mne znáte?" diví se ministr. "Já jsem bývalá učitelka." Poté jede ministr taxíkem do svého úřadu. Taxikář nechce o placení ani slyšet: "To máte grátis, pane ministře, já jsem bývalý učitel." Cestou do úřadu vidí ministr žebračku a hodí ji minci. "Děkuji pane ministře!", praví žebračka. "Cože, vy jste také bývalá učitelka?" zeptá se konsternovaný ministr. "Ne, to ne, ale mám teď okno v rozvrhu", odpoví žebračka.

Učitelka napsala žákovi do žákovské knížky: Smrdí ! - umýt! Otec odepsal: Učit, nečuchat!

Učitelka žákům: "Musíte si zvykat na větší samostatnost při učení. Jste už ve třetí třídě a vaši rodiče už na probíranou látku nebudou stačit..."

(PR)

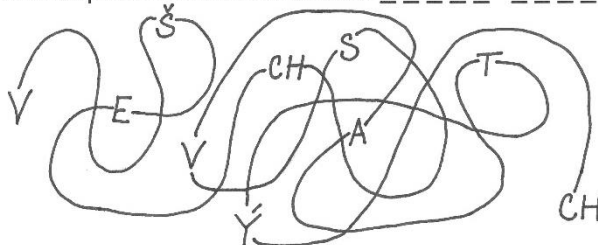
Ahoj holky a kluci!

Víte, co je to církevní (neboli liturgický) rok? Kdy začíná a kdy končí? Jaká má období a jaké svátky během roku slavíme? Že se v tom moc neorientujete? Nebojte, postupně si v tom uděláme jasno.

Pojďte KROK ZA KROKEM CELÝM CÍRKEVNÍM ROKEM

Ze starého církevního roku nám zbývá listopad:

1. listopadu slavíme Slavnost _____

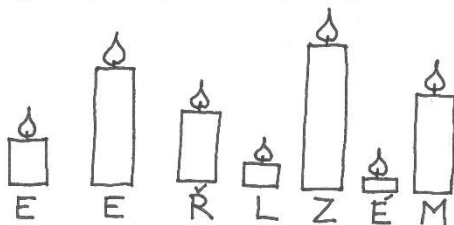

Znáš svého křestního patrona? Co o něm víš. Zeptej se rodičů nebo si ho vyugli.

Mým křestním patronem je svatý/á _____

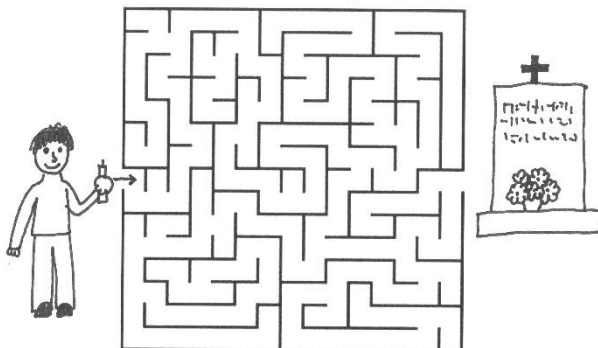
2. listopadu vzpomínáme na _____

(srovnej svíčky od největší po nejmenší)

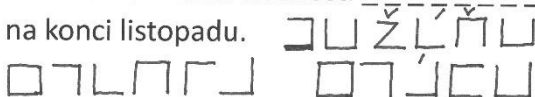
Honzík jde na hřbitov zapálit svíčku za své blízké a pomodlit se za ně. Pomoz mu najít cestu.

Kalendář církevního roku se liší od občanského roku tím, že nekončí 31. prosince (Silvestrem) a nezačíná 1. ledna. Jak to tedy je?

Církevní rok končí Slavností

na konci listopadu.

A	E	I
J	K	L
R	S	T

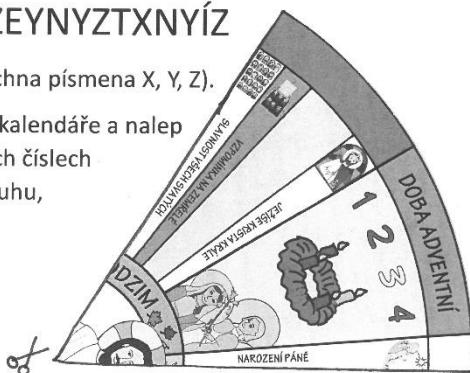
Pán Ježíš často mluvil o Božím království v příbězích. Najdi a přečti si v Bibli podobenství např. Mt 13, 44-52.

Nový církevní rok začíná první nedělí

XAZYDVZEYNYZTXNYÍZ

(vyškrtej všechna písmena X, Y, Z).

Vystřihni výseč z církevního kalendáře a nalep si ji na papír (A4). V následujících číslech Chlumečku najdeš další části kruhu, z kterých postupně získáš celý církevní rok.

(MDM)

Informace

- V kostele na Chlumku za zadními lavicemi je umístěna pokladnička, kam také můžete přispět na **opravu kostela ve Voleticích - transparentní účet**, na který můžete přispět na opravu kostela ve Voleticích - **000000-6012186399/0800**. Za dary Pán Bůh zaplatí.
- 29. 11. - Červená středa – modlitba za pronásledované křesťany
- Sv. Mikuláš – termín bude upřesněn později
- 9. 12. (6.30) – rorátní mše sv. v kapli Čtrnácti pomocníků
- 10.12. - adventní koncert na Chlumku /pořádá Město Luže/ od 15.00 hod.
- 15. – 16. 12. – duchovní obnova s otcem Davidem Boumou
- 22. 12. (pátek) zpívání pod vánočním stromem
- 31. 12. obnova manželských slibů ve farnosti

Voletice – 3. etapa oprav kostela

Milí přátelé a příznivci oprav,

oprava střechy na Voletickém kostele byla v období 08-10/2023 v plném proudu, a pokud jste viděli na střeše modrou plachtu, byla to známka, že se tam usilovně pracuje. My doma to pak ještě poznali podle toho, že buď běží motorová pilka, nebo někdo do něčeho tluče a docela se to po Voleticích rozléhá.

Z roku 2022 je opravena střecha nad lodí kostela, letos se pak opravuje střecha nad presbytářem, sakristií a bočním vstupem. Od teď tedy může na kostel už pršet, ale mimo věž, tam ještě oprava střechy a krovů není.

Kostel je stále uzavřen, a proto jsme požádali v rámci další etapy na rok 2024 o dotaci na provedení elektroinstalace, vnitřních omítek a maleb, čímž by se prostor kostela teoreticky mohl začít využívat a zbývala by „už jen“ oprava věže kostela, a tak jsme požádali na rok 2024 i o demontáž celé věže. Uvidíme, nakolik budeme úspěšní a kolik dotací se sejde, však kříž na věži to má už nahnuté.

Děkuji všem za podporu celého projektu a zpětně bych rád poděkoval i otci Josefovi, že nás v obnově byť jen vesnického kostela podpořil a podporuje dál.

Petr Tesař

Chlumeček číslo 6/2023 (listopad - prosinec)

Redakce: P. J. Hubálek (OJ), Š. Kostelecká (ŠK),
M. Doležalová (MD), P. Remeš (PR), Marie Doležalová ml. (MDM)
Uvítáme vaše příspěvky i pomoc při tvorbě časopisu – kontaktní email

Pavrem@seznam.cz

uzavírka příspěvků na leden 2024 je 25.12.2023

Neprodejné, pro vlastní potřebu.

Vydává: Římskokatolická farnost Luže, Komenského 137,
tel: 469671110, č.účtu 1142883309/0800, web: <http://www.chlumecek.net>